

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2023 stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2267).

Projekt rozporządzenia, w celu precyzyjnego sposobu mierzenia skali zadań oświatowych i dostosowania do tych zadań wysokości części oświatowej subwencji ogólnej dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego, zwanej dalej „subwencją oświatową”, uzależnia wysokość subwencji oświatowej od liczby uczniów przeliczeniowych otrzymanej przez zastosowanie zróżnicowanych wag i wskaźników dla wybranych kategorii uczniów, słuchaczy, wychowanków i dzieci, które ukończyły 6 lat lub więcej w roku bazowym, określonych typów szkół i rodzajów placówek oraz wskaźnika korygującego uwzględniającego etapy rozwoju zawodowego nauczycieli (nauczyciel początkujący, nauczyciel mianowany, nauczyciel dyplomowany). Zastosowanie wskaźnika korygującego umożliwi przekazanie relatywnie wyższych kwot subwencji oświatowej do tych jednostek samorządu terytorialnego, zwanych dalej „JST”, w których udział liczby etatów nauczycieli mianowanych i nauczycieli dyplomowanych w ogólnej liczbie etatów nauczycieli jest wyższy niż średnia w skali kraju, co przekłada się na poziom ponoszonych przez poszczególne JST wydatków na wynagrodzenia nauczycieli. Jednym z czynników uwzględnianych przy ustalaniu sposobu podziału subwencji oświatowej jest również sytuacja finansowa JST.

W kalkulacji zastosowanej na potrzeby opracowania projektu rozporządzenia liczba uczniów przeliczeniowych jest przemnażana przez finansowy standard podziału subwencji oświatowej. Standard ten, oznaczony symbolem „A” w załączniku do projektowanego rozporządzenia, otrzymuje się, dzieląc kwotę części oświatowej subwencji ogólnej (SO), pomniejszoną o 0,5% rezerwy, przez ogólną liczbę uczniów przeliczeniowych. Zgodnie z wstępnym algorytmem podziału subwencji oświatowej w roku 2023 szacuje się, że finansowy standard A wyniesie około 6906 zł¹⁾. W stosunku do roku 2022, w którym finansowy standard A wynosił 6081 zł, wzrośnie on o około 13,6%, tj. o około 825 zł.

¹⁾ Kwota finansowego standardu A może ulec zmianie w przypadku korekty danych o liczbie uczniów, słuchaczy, wychowanków lub dzieci, które ukończyły 6 lat lub więcej w roku bazowym, oraz liczbie etatów nauczycieli w roku szkolnym 2022/2023 wykazanych w systemie informacji oświatowej (według stanu na dzień 30 września 2022 r. oraz dzień 10 października 2022 r.).

Projektowany § 1 i § 2 rozporządzenia odnoszą się do całego obszaru zadań oświatowych uwzględnianych w subwencji oświatowej, które realizują JST, i obrazują sposób ustalania poszczególnych wskaźników i wag użytych w algorytmie w celu obiektywnego podziału środków subwencji oświatowej.

Projektowane rozporządzenie powiela, co do zasady, rozwiązania obowiązujące w poprzednim roku budżetowym. W związku z powyższym, w celu zapewnienia odpowiedniej komunikatywności uzasadnienia, zostały w nim uwypuklone i omówione przede wszystkim odmienności w stosunku do rozwiązań obowiązujących w roku 2022.

W projektowanym rozporządzeniu, w stosunku do rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2022 (Dz. U. poz. 2453, z późn. zm.), przewidziano m.in. następujące modyfikacje:

1. Wskaźniki zmniejszające dotyczące liczby uczniów szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia (z wyłączeniem szkół jednociągowych, czyli takich, które prowadzą mniej niż 2 oddziały klasy VIII) oraz liczby uczniów dotychczasowych czteroletnich techników (klasy IV) i dotychczasowych czteroletnich liceów plastycznych (klasy IV).

W przypadku szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, dla dzieci i młodzieży, wskaźniki zmniejszające zastosowano w związku z przejściem od września 2023 r. ze szkół podstawowych do szkół ponadpodstawowych dzieci, które rozpoczęły edukację w szkole podstawowej w wieku 6 lat zgodnie z tzw. „reformą 6-latka”. W przypadku techników i liceów plastycznych, dla dzieci i młodzieży, wskaźniki zmniejszające zastosowano w związku z zakończeniem w roku szkolnym 2022/2023 kształcenia przez uczniów dotychczasowych czteroletnich techników (klasy IV) i uczniów dotychczasowych czteroletnich liceów plastycznych (IV). Wskaźniki zmniejszające wynoszą odpowiednio dla uczniów:

- 1) szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia – 1,31%;
- 2) klas IV dotychczasowych czteroletnich techników – 33,33%;
- 3) klas IV dotychczasowych czteroletnich liceów plastycznych – 33,33%.

Zmniejszeniem liczebności uczniów szkół podstawowych zostały objęte wyłącznie szkoły, w których istnieją dwa lub więcej oddziały klas VIII. Rozwiązanie to ma na celu utrzymanie optymalnego finansowania szkół, w których występuje tylko jeden oddział klasy VIII

i w których odejście uczniów z tzw. podwójnego rocznika nie spowoduje zmniejszenia liczby oddziałów.

2. Wskaźniki zwiększające dotyczące liczby uczniów liceum ogólnokształcącego, liceum sztuk plastycznych, technikum (uczniowie będący absolwentami szkoły podstawowej), branżowej szkoły I stopnia oraz liczby wychowanków internatów i burs (w zakresie uczniów technikum, liceum ogólnokształcącego, branżowej szkoły I stopnia i liceum sztuk plastycznych).

W projektowanych rozwiązaniach zastosowano wskaźniki zwiększające dla:

- 1) uczniów czteroletnich liceów ogólnokształcących i liceów sztuk plastycznych – 2,99%;
- 2) uczniów pięcioletnich techników – 10,23%;
- 3) uczniów trzyletnich branżowych szkół I stopnia – 3,71%;
- 4) wychowanków internatów i burs – 2,96% w zakresie uczniów technikum, liceum ogólnokształcącego, branżowej szkoły I stopnia i liceum sztuk plastycznych.

Zwiększona liczebność absolwentów szkoły podstawowej wynika m.in. z tego, że część dzieci wcześniej rozpoczęła edukację w szkole podstawowej w związku z „reformą 6-latka”. Dzieci te w roku szkolnym 2022/2023 uczęszczają do klasy VIII szkoły podstawowej, a w roku szkolnym 2023/2024 rozpoczną naukę w szkołach ponadpodstawowych, przy czym część z nich będzie korzystało z internatów i burs.

Liczba wychowanków internatów i burs oraz internatów szkół artystycznych będących uczniami liceum ogólnokształcącego, technikum, branżowej szkoły I stopnia lub liceum plastycznego (wychowankowie przeliczani wagami P₆₅, P₆₆ i P₆₇), która będzie zwiększana o 2,96%, będzie ustalana na podstawie danych systemu informacji oświatowej:

- 1) według stanu na dzień 30 września 2022 r. w zakresie uczniów technikum, liceum ogólnokształcącego, branżowej szkoły I stopnia i liceum sztuk plastycznych, oraz
- 2) danych średniorocznych za rok szkolny 2021/2022 w zakresie uczniów technikum, liceum ogólnokształcącego i branżowej szkoły I stopnia.

Dane średnioroczne dotyczą korzystających z internatów i burs, którzy nie są przypisani do szkoły, przy której jest zorganizowany internat lub bursa lub zespołu szkół, w którym zorganizowana jest ta szkoła. Dane według stanu średniorocznego w zakresie liczby wychowanków internatów i burs nie są zbierane w systemie informacji oświatowej w przypadku uczniów liceum sztuk plastycznych (w przeciwieństwie do uczniów technikum, liceum ogólnokształcącego i branżowej szkoły I stopnia).

3. Wskaźniki zwiększające dotyczące liczby uczniów oddziałów przygotowania wojskowego (waga P_{45} i P_{46}).

Uwzględniając limit zezwoleń na prowadzenie oddziałów przygotowania wojskowego określonego przez Ministra Obrony Narodowej na rok szkolny 2023/2024 należy założyć zwiększenie liczby uczniów oddziałów przygotowania wojskowego w stosunku do liczby uczniów tych oddziałów w roku szkolnym 2022/2023. W związku z brakiem danych o liczbie uczniów ww. oddziałów w roku szkolnym 2023/2024 proponuje się wprowadzenie następujących wskaźników zwiększających:

- 1) w zakresie wagi P_{45} dla uczniów klas I oddziałów przygotowania wojskowego zorganizowanych w liceach ogólnokształcących – 31%;

Wprowadzenie tego wskaźnika jest związane z tym, że naukę w oddziałach przygotowania wojskowego w roku szkolnym 2022/2023 zakończą uczniowie obecnych klas IV liceum ogólnokształcącego, które będą mniej liczne niż klasy I oddziałów przygotowania wojskowego w liceum ogólnokształcącym w roku szkolnym 2023/2024 (skutek w okresie 4 miesięcy);

- 2) w zakresie wagi P_{46} dla uczniów klas I oddziałów przygotowania wojskowego zorganizowanych w technikach – 33%;

Wprowadzenie tego wskaźnika jest związane z tym, że w roku szkolnym 2023/2024 (skutek w okresie 4 miesięcy) w klasach I oddziałów przygotowania wojskowego w technikum rozpocznie naukę nowa grupa uczniów, a żadna klasa nie zakończy edukacji.

4. Zoptymalizowanie finansowania niepublicznych szkół policealnych i liceów ogólnokształcących dla dorosłych.

W roku 2023 będą kontynuowane rozwiązania projakościowe odnoszące się do niepublicznych szkół, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, tj. zwiększenie finansowania „za zdany egzamin”, a zmniejszenie środków naliczanych „za uczestnictwo w zajęciach”. Przyjęcie takiego sposobu finansowania premiuje szkoły, które osiągają wysoką zdawalność egzaminów zewnętrznych przez swoich słuchaczy.

W ramach tego rozwiązania wydzielono z obecnej wagi P_{12} o wartości 0,400 (kwota naliczana na słuchacza około 2762 zł) dwie nowe wagi:

- 1) P_{13} o wartości 0,950 (kwota naliczana na słuchacza około 6561 zł, wzrost o 3799 zł) dla absolwentów niepublicznych liceów ogólnokształcących dla dorosłych, którzy uzyskali świadectwo dojrzałości;

- 2) P_{14} o wartości 0,850 (kwota naliczana na słuchacza około 5870 zł, wzrost o 3108 zł) dla absolwentów niepublicznych szkół policealnych, którzy uzyskali dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe albo dyplom zawodowy.

Dodatkowo w części SOA obniżono wskaźnik:

- 1) S_g – z wartości 0,07 do 0,005 (zmiana kwoty na słuchacza z 483 zł do 35 zł, tj. spadek o 448 zł),
- 2) S_h – z wartości 0,12 do 0,005 (zmiana kwoty na słuchacza z 829 zł do 35 zł, tj. spadek o 794 zł),
- 3) S_j – z wartości 0,22 do 0,04 (zmiana kwoty na słuchacza z 1519 zł do 276 zł, tj. spadek o 1243 zł),
- 4) S_m – z wartości 0,39 do 0,165 (zmiana kwoty na słuchacza z 2693 zł do 1140 zł, tj. spadek o 1553 zł)

– oraz wyodrębniono słuchaczy niepublicznych szkół policealnych kształcących w formie stacjonarnej z obecnego wskaźnika S_j o wartości 0,22 i objęto nowym wskaźnikiem S_k o wartości 0,005 (zmiana kwoty na słuchacza z 1519 zł do 35 zł, tj. spadek o 1484 zł).

Uśrednione skutki powyższych zmian w zakresie jednego ucznia w podziale na typ szkoły²⁾:

Typ	Zmiana finansowania
Licea ogólnokształcące dla dorosłych	464 zł
Szkoły policealne	685 zł

Zwiększenie finansowania „za zdany egzamin”, a zmniejszenie środków naliczanych „za uczestnictwo w zajęciach” zostało zapoczątkowane w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej w roku 2018 (Dz. U. poz. 2395). Zdawalność w przypadku porównania roku 2022 i 2018 zwiększyła się w przypadku niepublicznych szkół policealnych o 12 pkt proc. i niepublicznych liceów ogólnokształcących dla dorosłych o 16 pkt proc.

5. Modyfikacja sposobu naliczania wagi dotyczącej wychowanków domów wczasów dziecięcych.

Do obliczenia liczby wychowanków w zakresie wagi P_{68} dotyczącej domów wczasów dziecięcych, zwanych dalej „DWD”, przyjęto:

²⁾ Przy założeniu 100% zdawalności egzaminów oraz średniej długości cyklu kształcenia. Wartości zostały uśrednione dla poszczególnych form kształcenia według liczby słuchaczy kształcących się w danej formie.

- 1) okres od dnia 1 marca 2019 r. do dnia 29 lutego 2020 r., tj. dane z okresu przed wystąpieniem stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 (analogicznie jak w przypadku naliczania subwencji oświatowej w roku 2022). Konieczność przyjęcia wskazanego okresu wynika m.in. z przyjmowania przez DWD uchodźców z Ukrainy, co w niektórych przypadkach mogło ograniczyć działalność DWD w okresie od dnia 1 września 2021 r. do dnia 31 sierpnia 2022 r.;
- 2) dotychczasowe rozwiązania związane z okresem pobytu wychowanka w DWD. Do naliczenia subwencji oświatowej na rok 2023 rezygnuje się ze stosowania ograniczenia dotyczącego co najmniej 5 dni pobytu wychowanka w DWD, co jest związane z rozwiązaniami wprowadzonymi rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 12 sierpnia 2022 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie publicznych placówek oświatowo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (Dz. U. poz. 1782), które weszło w życie z dniem 1 września 2022 r. Powyższe rozwiązanie jest podyktowane tym, że dane o liczbie wychowanków DWD są uwzględnione za okres od dnia 1 marca 2019 r. do dnia 29 lutego 2020 r., tj. za okres, w którym nie obowiązywało jeszcze ww. ograniczenie dotyczące pobytu wychowanka w DWD. W konsekwencji JST zostaną naliczone środki w wysokości zbliżonej do roku 2021 i 2022.

Planuje się, że przy podziale subwencji oświatowej na rok 2024 w zakresie DWD dane będą dotyczyły roku szkolnego 2022/2023 i będą uwzględniały pobyty trwające minimum 5 dni.

6. Zmiana sposobu naliczania wag dotyczących szkół i przedszkoli specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych.

Do obliczenia liczby uczniów, słuchaczy, wychowanków i dzieci w zakresie wag P₄₁, P₄₂ i P₆₄ zostaną wykorzystane dane za okres od dnia 1 marca 2019 r. do dnia 29 lutego 2020 r., tj. dane z okresu przed wystąpieniem stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 (analogicznie jak w przypadku naliczania subwencji oświatowej w roku 2022). Przyjęcie wskazanego okresu wynika m.in. z uwag zgłoszonych przez stronę samorządową oraz przyjmowania uchodźców z Ukrainy, co w niektórych przypadkach mogło ograniczyć

działalność przedszkoli specjalnych i szkół specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych w okresie od dnia 1 września 2021 r. do dnia 31 sierpnia 2022 r..

7. Aktualizacja zawodów w wagach dotyczących szkół prowadzących kształcenie zawodowe.

Od roku szkolnego 2022/2023 szkoły mogą prowadzić kształcenie w sześciu nowych zawodach: monter konstrukcji targowo-wystawienniczych, technik obsługi przemysłu targowo-wystawienniczego, technik izolacji przemysłowych, technik montażu i automatyki stolarki budowlanej, technik elektroautomatyk okrętowy, technik przemysłu jachtowego. Nowe zawody proponuje się przypisać do następujących wag:

- 1) waga P₁₈ – monter konstrukcji targowo-wystawienniczych, technik obsługi przemysłu targowo-wystawienniczego, technik montażu i automatyki stolarki budowlanej, technik przemysłu jachtowego;
- 2) waga P₁₉ – technik izolacji przemysłowych;
- 3) waga P₄₇ – technik elektroautomatyk okrętowy.

Biorąc pod uwagę, że w obecnej wadze P₁₈ jest ujęty zawód kierowca-mechanik, do wagi tej zostanie przyporządkowany również zawód technik transportu drogowego, w którym pierwsza z wyodrębnionych kwalifikacji jest tożsama z kwalifikacją wyodrębnioną w zawodzie kierowca-mechanik.

Z analizy zawodów, w których podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje przygotowanie do uzyskania prawa jazdy określonej kategorii, wynika, że wszystkie takie zawody, z wyjątkiem zawodu technik weterynarii, znajdują się w wagach P₁₇ lub P₁₈. Dlatego też zasadne jest, aby w wadze P₁₈ został również ujęty zawód technik weterynarii.

Dodatkowo:

- 1) w wagach P₂₂ i P₂₃ uwzględniono uczniów, którzy rozpoczęli kształcenie w roku szkolnym 2022/2023 w zawodach określonych w części II załącznika do obwieszczenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. poz. 120);
- 2) w wagach P₂₄ i P₂₅ uwzględniono uczniów, którzy rozpoczęli kształcenie w roku szkolnym 2022/2023 w zawodach „unikatowych”.

8. Rozwiązanie związane z realizacją zadania związanego z zatrudnieniem nauczycieli pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych.

Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 12 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2022 (Dz. U. poz. 1482) wprowadzono, na okres 4 miesięcy, rozwiązania dotyczące realizacji zadania związanego z zatrudnieniem nauczycieli pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych będącego konsekwencją zmian przewidzianych w ustawie z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1116). W roku 2022 rozwiązanie to zostało wprowadzone przez dodanie definicji „zespołu” w § 1 ust. 2 ww. rozporządzenia oraz mechanizmu umożliwiającego podział zwiększonej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej w roku 2022 na podstawie drugiej dodatkowej przeliczeniowej liczby dzieci i uczniów ustalonej na podstawie 15 nowych wag.

Zgodnie z projektowanym rozporządzeniem powyższe rozwiązania będą dotyczyły już całego roku 2023. Konieczne jest zatem dostosowanie sposobu podziału subwencji oświatowej w celu zapewnienia środków finansowych na ten cel.

Ze względu na powyższe zaproponowano następujące wartości nowych wag:

Waga	Skrócony opis wagi	Wartość
P ₅₆	Uczniowie w zespołach oraz szkołach samodzielnych ≥ 1 , ≤ 60	0,180
P ₅₇	Uczniowie w zespołach oraz szkołach samodzielnych > 60 , ≤ 150	0,112
P ₅₈	Uczniowie w zespołach oraz szkołach samodzielnych > 150 , ≤ 250	0,045
P ₅₉	Uczniowie w zespołach oraz szkołach samodzielnych > 250 , ≤ 350	0,015
P ₆₀	Uczniowie w zespołach oraz szkołach samodzielnych > 350	0,011
P ₈₀	Dzieci w przedszkolach w zespołach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych ≥ 1 , ≤ 60	0,180
P ₈₁	Dzieci w przedszkolach w zespołach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych > 60 , ≤ 150	0,112
P ₈₂	Dzieci w przedszkolach w zespołach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych > 150 , ≤ 250	0,045
P ₈₃	Dzieci w przedszkolach w zespołach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych > 250 , ≤ 350	0,015
P ₈₄	Dzieci w przedszkolach w zespołach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych > 350	0,011
P ₈₅	Dzieci w przedszkolach samodzielnych ≥ 1 , ≤ 75	0,191
P ₈₆	Dzieci w przedszkolach samodzielnych > 75 , ≤ 150	0,146

P ₈₇	Dzieci w przedszkolach samodzielnych >150, <=250	0,079
P ₈₈	Dzieci w przedszkolach samodzielnych >250, <=350	0,045
P ₈₉	Dzieci w przedszkolach samodzielnych >350	0,039

Ponadto – w celu dokładniejszego dopasowania środków subwencji oświatowej do realizowanego zadania w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanego z zatrudnieniem nauczycieli pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych – zaproponowano dodatkowe zwiększenie wag P₆₀, P₈₄ i P₈₉ o 0,005 w odniesieniu do wartości, które wynikałyby jedynie z dostosowania wartości tych wag określonych dla roku 2022 do zastosowania ich w całym roku 2023.

9. Podniesienie wartości wagi P₃ (waga z uwzględnieniem zamożności JST i wielkości szkoły) z 0,250 do 0,330.

Celem tej zmiany jest dalsze wzmocnienie wsparcia szkół w zależności od zamożności JST i wielkości szkoły. Obecnie duże wsparcie w subwencji oświatowej jest kierowane do szkół położonych na terenach wiejskich i w miastach do 5 tys. mieszkańców. Położenie szkoły na terenie wiejskim czy w małym mieście nie musi oznaczać, że jest to mała szkoła (jednociągowa), o której mowa w § 1 ust. 2 pkt 11 projektowanego rozporządzenia. Jednocześnie szkoły w miastach powyżej 5 tys. mieszkańców z małą liczbą uczniów nie otrzymują w ramach subwencji oświatowej dodatkowych środków związanych z ich położeniem.

10. Wprowadzenie nowej wagi związanej z nauczaniem indywidualnym uczniów szkół ponadpodstawowych w wysokości 1,350.

Proponuje się wyodrębnienie z dotychczasowej wagi związanej z nauczaniem indywidualnym (P₃₈ = 1,000) uczniów szkół ponadpodstawowych. Dla uczniów szkół podstawowych wartość wagi zostanie utrzymana na dotychczasowym poziomie (proponowana waga P₃₉ o wartości 1,000), natomiast dla uczniów szkół ponadpodstawowych wyodrębniono nową wagę P₄₀ o wartości 1,350. Uczniowie szkół ponadpodstawowych, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 127 ust. 20 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.), są nauczani w znacznie wyższym wymiarze minimalnej liczby godzin (minimum 12 godzin) niż uczniowie szkół podstawowych (średnio minimum 8,7 godziny). W związku z tym zasadne jest zaproponowanie dwóch wag, w konsekwencji czego

zostanie zwiększone finansowanie nauczania indywidualnego w szkołach ponadpodstawowych.

11. Obniżenie wartości wagi P_{90} dotyczącej świadczenia na start z 0,210 do 0,180 (dotychczasowa waga P_{73}).

Koszt świadczenia na start to około 1200 zł (kwota świadczenia 1000 zł, oraz około 200 zł pochodnych obciążających pracodawcę). Szacuje się, że w roku 2023 standard finansowy A znacząco wzrośnie, dlatego utrzymanie dotychczasowej wagi P_{73} w niezmienionej wartości spowodowałoby naliczenie zwiększonych kwot na świadczenie na start w subwencji oświatowej. Mając na uwadze, że ustawowo określona wartość świadczenia na start nie ulega zmianie, w celu dostosowania poziomu finansowania do realizowanego zadania, niezbędne jest obniżenie wartości wagi P_{90} z 0,210 do 0,180 tak, aby naliczana na nauczyciela kwota świadczenia na start wciąż wynosiła około 1200 zł.

12. Zmiana wag dla uczniów należących do mniejszości niemieckiej, dla których nauczanie języka mniejszości narodowej jest realizowane w formie dodatkowej nauki tego języka.

Zmiana wag stanowi konsekwencję zmiany wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 4 lutego 2022 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. poz. 276), która polegała na zmniejszeniu (z 3 godzin do 1 godziny) tygodniowego wymiaru nauki języka mniejszości narodowej dla uczniów należących do mniejszości niemieckiej, którego nauczanie jest realizowane w formie dodatkowej nauki tego języka. Mając na uwadze powyższe w projektowanym ust. 23 załącznika do rozporządzenia zaproponowano określenie sposobu finansowania uczniów lub słuchaczy objętych nauczaniem języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej realizowanego w formie dodatkowej nauki tego języka. Zgodnie z proponowanym rozwiązaniem zostanie zmniejszona wartość naliczanych wag (P_{27} , P_{28} i P_{29}) dla uczniów lub słuchaczy objętych nauczaniem języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej realizowanego w formie dodatkowej nauki tego języka. W związku z powyższym wartość:

- 1) wagi P_{27} skorygowano o 0,01, tj. do wartości 0,010;
- 2) wagi P_{28} skorygowano o 0,5, tj. do wartości 0,500;
- 3) wagi P_{29} skorygowano o 0,65, tj. do wartości 0,650.

Zastosowano zatem analogiczne rozwiązanie jak w podziale subwencji oświatowej na rok 2022, z tym że w roku 2022 rozwiązanie to dotyczyło 4 miesięcy (wrzesień-grudzień)³⁾.

13. Zmiana wartości wskaźnika wydatków rzeczowych oraz wydatków płacowych dla pracowników administracji i obsługi z 0,25 na 0,2 (wskaźnik W_r).

Wskaźnik ten decyduje, jaka część subwencji oświatowej jest dedykowana na wydatki rzeczowe oraz wydatki płacowe pracowników administracji i obsługi. Zmniejszenie wskaźnika oznacza, że część subwencji oświatowej na wynagrodzenia nauczycieli zwiększy się z 75% do 80%. Zmiana ta jest podyktowana wzrostem wynagrodzeń nauczycieli w trakcie roku 2022 oraz planowanym zwiększeniem ich wynagrodzeń od dnia 1 stycznia 2023 r., zgodnie z projektem ustawy budżetowej na 2023 r.

14. Zmiana w zakresie finansowania części uczniów lub słuchaczy spełniających obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą zgodnie z art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (uczniowie lub słuchacze w tzw. „edukacji domowej”).

Zaproponowano wprowadzenie dwóch dodatkowych wartości, przez które będzie mnożona liczba części uczniów lub słuchaczy w edukacji domowej, w przypadku gdy w danej szkole liczba takich uczniów lub słuchaczy jest większa od 200. Wartości te będą stosowane przy obliczaniu określonej w ust. 2 pkt 3 załącznika do rozporządzenia statystycznej liczby uczniów lub słuchaczy w i-tej jednostce samorządu terytorialnego ($U_{r,i}$). Zgodnie ze wzorem, według którego obliczana jest statystyczna liczba uczniów lub słuchaczy w i-tej jednostce samorządu terytorialnego ($U_{r,i}$), liczebność $S_{f,i}$, która dotyczy uczniów lub słuchaczy w edukacji domowej, jest mnożona przez wartość 0,8. Proponuje się, aby zmienione wartości były stosowane tylko w zakresie liczby uczniów lub słuchaczy w edukacji domowej w danej szkole ponad granicę 200, tj. w stosunku do 201 ucznia lub słuchacza, 202 ucznia lub słuchacza itd., oraz gdy udział liczby uczniów lub słuchaczy uczących się w tzw. „sposób stacjonarny” w danej szkole do ogólnej liczby uczniów lub słuchaczy (w tym uczniów lub słuchaczy edukacji domowej) w tej szkole:

- 1) jest niższy niż 30% – liczba uczniów lub słuchaczy w edukacji domowej w danej szkole będzie mnożona przez 0,2 (zamiast 0,8);

³⁾ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 lutego 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2022 (Dz. U. poz. 352).

- 2) jest wyższy lub równy 30% – liczba uczniów lub słuchaczy w edukacji domowej w danej szkole będzie mnożona przez 0,4 (zamiast 0,8).

Zmiana ta wynika z faktu, że koszt nauczania uczniów lub słuchaczy w edukacji domowej w przypadku szkół z dużą liczbą uczniów lub słuchaczy w edukacji domowej i niewielkim udziale uczniów lub słuchaczy uczących się w sposób stacjonarny jest niższy niż w przypadku szkół, w których znaczna część uczniów lub słuchaczy uczy się w sposób stacjonarny.

15. W ust. 32–36 załącznika do rozporządzenia określono wyjątki dotyczące innej reguły uwzględniania liczebności określonych w ust. 2 załącznika do projektu rozporządzenia, niż dane systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września 2022 r. Rozwiązania te dotyczą szkół i przedszkoli zorganizowanych w podmiotach leczniczych, domów wczasów dziecięcych oraz uczniów objętych nauczaniem indywidualnym. Z racji dużej zmienności liczby uczniów konieczne jest stosowanie danych z innego okresu niż stan na dzień 30 września 2022 r.
16. W ust. 32, 34 i 35 załącznika do rozporządzenia z racji zastosowania do naliczania danych z okresu od dnia 1 marca 2019 r. do dnia 29 lutego 2020 r., wprowadzono rozwiązania określające sposób naliczania środków w zakresie podmiotów, które powstały po dniu 29 lutym 2020 r. Dla nowo powstałych podmiotów do naliczenia subwencji oświatowej uwzględnione zostaną dane za rok szkolny 2021/2022 z uwzględnieniem zasad liczenia dni określonych w tych przepisach.
17. W zakresie ust. 32 załącznika do rozporządzenia określono również, że do danych średniorocznych nie stosuje się wskaźników określonych w ust. 26–28 i 31. Wskaźniki te dotyczą prognozowanych zmian liczby uczniów w roku szkolnym 2022/2023 w stosunku do roku szkolnego 2021/2022, a więc innych danych niż te, które zostaną uwzględnione w zakresie przedszkoli specjalnych i szkół specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych.
18. Pozostałe odmienności projektowanego rozporządzenia w stosunku do rozwiązań obowiązujących w roku 2022:
 - 1) treść § 2 pkt 12 projektu rozporządzenia dostosowano do treści art. 103 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
 - 2) zrezygnowano z wagi P₃₇ ujętej w podziale subwencji oświatowej na rok 2022. Zgodnie z § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2017 r. w sprawie typów szkół artystycznych publicznych i niepublicznych (Dz. U. poz.

1125, z późn. zm.) z dniem 1 września 2022 r. zniesiono dotychczasową ogólnokształcącą szkołę sztuk pięknych;

- 3) w opisie wagi P_{64} uwzględniono oddziały specjalne zorganizowane w podmiotach leczniczych, tak aby opisy wag P_{41} i P_{64} były jednolite i umożliwiały jednolity sposób naliczania subwencji oświatowej;
- 4) nie uwzględniono szkół policealnych, o których mowa w art. 105 ust. 3 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2245, z późn. zm.) oraz uczniów branżowych szkół I stopnia, którzy rozpoczęli kształcenie w roku szkolnym 2018/2019 w zawodach, o których mowa w ust. 22 załącznika do rozporządzenia – ze względu na zakończenie kształcenia przez tych uczniów;
- 5) uwzględniono rozwiązania związane z awansem zawodowym nauczycieli oraz nauczycieli początkujących wprowadzone ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1730);
- 6) w załączniku do projektu rozporządzenia w ust. 2 w pkt 6 w lit. b zrezygnowano z rozwiązania, zgodnie z którym przyjmowano wartość płacowego wskaźnika struktury zatrudnienia nauczycieli i osób niebędących nauczycielami zatrudnionych zgodnie z art. 15 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe w szkołach i placówkach, dla których organem prowadzącym jest i-ta jednostka samorządu terytorialnego ($W_{a,i}$) równą 1, gdy ogólna liczba etatów nauczycieli i osób niebędących nauczycielami zatrudnionych zgodnie z art. 15 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe w i-tej jednostce samorządu terytorialnego jest równa zero. Zmianę tę wprowadzono w wyniku uwagi zgłoszonej przez Związek Nauczycielstwa Polskiego. Od 1 września 2022 r. wszystkie jednostki samorządu terytorialnego zatrudniają nauczycieli na podstawie ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762, z późn. zm.) i nie ma konieczności utrzymywania dotychczasowego rozwiązania.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2023 r., co wynika z materii regulowanej tym rozporządzeniem. Rozporządzenie określa bowiem sposób podziału części oświatowej subwencji ogólnej stosowany w roku 2023, przy uwzględnieniu wartości kwotowych wynikających z założeń, które zostaną przyjęte w ustawie budżetowej na rok 2023, zatem konieczne jest aby obowiązywało od początku roku budżetowego.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego

systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia nie podlega ocenie w zakresie oceny skutków regulacji w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Odnosząc się do § 12 pkt 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), należy stwierdzić, że projekt rozporządzenia uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.